

PRIRODNO PRAVO DOJENČETA

Jedna od uluga medicinskih sestara je briga o prehrani, odnosno uzimanju hrane i tekućine. Sestra je time odgovorna za promicanje prirodne prehrane koja osigurava optimalan rast i zdrav razvoj djeteta. Također doprinosi zdravlju majke i sastavni je dio osobitog odnosa između majke i djeteta. Medicinska sestra mora dobro razumjeti laktaciju, odnosno dojenje i probleme s kojima se dojičica suočava nakon porođaja. Nedostatno znanje dovodi do omalovažavanja problema, odnosno zakašnjenje akcije. Praksa medicinske sestre trebala bi biti utemeljena na znanju, vještini, odgovornosti, a osim znanja, veoma su važni stavovi i motivacija. Pozitivan stav zdravstvenih djelatnika prema dojenju nužan je uvjet

za promicanje prirodne prehrane. Predlažemo sljedeće upute:

- Za uspješno dojenje važno je da majka zna pravilan položaj i držanje djeteta,
- Majka može dojiti u bilo kojem položaju u kojem se ona osjeća udobno, jer loš položaj uzrokuje napetost i umor,
- Način na koji majka drži dijete vrlo je važan,
- U bilo kojem položaju važno je da je dojenče ramenima i licem okrenuto prema dojci, bez obzira na položaj,
- Dijete se prinosi grudima što je lakše nego nastojati "protegnuti" grudi do djeteta,

- Dijete se položi tako da njegov nosić bude u razini bradavice kada su mu usta zatvorena,
- Treba čekati da dijete otvori usta prije nego što se prinese dojci,
- Doljnom čeljusti dijete mora što više zahvatiti ispod same bradavice,
- dijete nije u pravilnom položaju ako je bradavica bolna. Do bola njačešće dolazi kada dijete jezikom pritišće bradavicu umjesto dojke,
- Usta djeteta moraju biti "puna dojke". Nije dovoljno staviti djetetu u usta samo bradavicu (tako majka čuva bradavicu i sprječava bol).

DINAMIKA DOJENJA

Dijete pri podoju treba što više ustima zahvatiti dojku ispod same bradavice ("usta puna dojke")

Kasnije majka može dojiti u sjedećem položaju i bilo kojem drugom u kojem se osjeća udobno

Djetetu, nakon podoja, treba omogućiti da se podigne, držeći ga u uspravnom položaju

- Prvih tjedana dijete se hrani često tijekom dana i noći. U početku uzima obroke u nepravilnim razmacima, ali postupno usvaja ritam,
- Dijete sisa dok se ne najede i samo pušta dojku kada je gotovo. Povremeni prekidi sisanja unutar jednog podoja su normalna pojava,
- Ako su majka i dijete tijekom podoja nervozni, treba prekinuti dojenje, smiriti se, smiriti dijete i potom nastaviti,
- Ako dijete za vrijeme i nakon dojenja puno plače, i ne dobija na težini, prvo treba provjeriti položaj u kojem se hrani,
- Ako su majka ili dijete bolesni dojilja se savjetuje s patronažnom sestrom i liječnikom, a u međuvremenu nastavlja s dojenjem.

Medicinska sestra je prvenstveno odgovorna za podučavanje populacije zdravstvenom ponašanju i zajedno sa znanjem, vještinom i stavovima u stanju je ispuniti svoju ulogu i u trenutačno otežanim uvjetima. Podučavanje i motiviranje majki za dojenje mora započeti tijekom trudnoće. U individualnom i grupnom radu s trudnicama potrebno je utvrditi potencijalne probleme u svezi s dojenjem, planirati zdravstvenu njegu, provesti planirane postupke i evaluirati uspješnost podučavanja.

Tijekom patronažne posjete babinjači, najčešće se susreću slijedeći problemi: strah da nema dovoljno mlijeka, da ono nije dovoljno kvalitetno i da zbog toga dijete ne napreduje, plač, zastoji mlijeka, bolna prsa, ragade, neupućenost u izdavanje i namjera da prestane dojiti. Prirodna prehrana neusporedivo je bolja od svih zamjena za majčino mlijeko. Velikom broju dojenčadi, zbog neadekvatne i manjkave edukacije,

U prvih mjesec dana života dojenje za novorođenčad i majku je najudobnije u ležećem položaju

uskraćen je taj najpovoljniji način prehrane. Za to ima puno razloga. Najvažnija je odluka majke na koju zdravstveni djelatnici svojim pozitivnim stavovima prema dojenju mogu utjecati. Zdravstvena politika, koncentrirana na obitelj, dio je velike akcije koja se poduzima da se dojenčetu vrati njegovo prirodno pravo na najbolju hranu - majčino mlijeko.

Vesna Božan
Sonja Petrović